

Document de context sobre les negociacions climàtiques internacionals a Barcelona (Pre-COP15, del 2 al 7 de novembre), i la Cimera del Clima de Copenhaguen (COP15, del 7 al 18 desembre 2009).

30 d'octubre de 2009

Continguts

1. Antecedents: la Convenció Marc de les Nacions Unides sobre el canvi climàtic i el Protocol de Kyoto.
2. Últims esdeveniments: de Bali (COP13, 2007) a Copenhaguen (COP15, 2009).
3. *Barcelona Climate Change Talks* i el COP 15 a Copenhaguen. Reptes i negociacions.
 - 3.1. Per què és important el COP 15?
 - 3.2. Reptes i negociacions per un acord post-Kyoto
 - 3.3. Estat de les negociacions en finalitzar la Cimera del Clima a Bangkok (octubre 2009)
4. Posicionament de la UE
5. Situació a l'Estat Espanyol i Catalunya.
 - 5.1. Dificultats en el compliment de Kyoto
6. El rol dels governs locals en la lluita contra el canvi climàtic.
 - 6.1. Per què són importants les negociacions que porta a terme Nacions unides per a les ciutats i els governs locals de tot el món?
7. Contribució de la ciutat de Barcelona a l'organització i difusió de la pre-cimera de Nacions Unides sobre el clima.
 - 7.1. Informació sobre la reunió de Barcelona
 - 7.2. Suport de l'Ajuntament de Barcelona
 - 7.3. Actes paral·lels oficials: observadors internacionals acreditats
 - 7.4. Actes i trobades no-oficials: societat civil i agents socials
 - 7.5. Actes amb presència institucional

1. Antecedents: la Convenció marc de les nacions unides sobre el canvi climàtic i el Protocol de Kyoto

En la històrica Cimera de la Terra celebrada el 1992 a Río de Janeiro van néixer, juntament amb l'Agenda 21, altres tractats internacionals com el Conveni Marc sobre Canvi Climàtic de les Nacions Unides (UNFCCC). L'objectiu final d'aquest Conveni, considerat, el principal vehicle per combatre multilateralment l'escalfament global, és l'estabilització de les concentracions de gasos d'efecte hivernacle a l'atmosfera fins a un nivell que evitaria interferències perilloses provocades per l'ésser humà al sistema climàtic.

Les Nacions Unides convoquen anualment, en el mes de desembre, una conferència sobre canvi climàtic on s'aborden les qüestions relatives a aquest tema. Aquesta conferència es coneix amb el nom de "Conferència de les Parts" o COP, i és l'òrgan suprem de la Conveni Marc sobre Canvi Climàtic de les Nacions Unides (UNFCCC).

Les seves funcions són examinar regularment l'aplicació del Conveni i de tots els instruments jurídics que s'adoptin a les Conferències de les Parts. Ha de vetllar per la presa de decisions necessària per l'aplicació eficaç del Conveni.

D'ençà de l'entrada en vigor del Protocol de Kyoto, a la conferència també s'hi reuneixen les parts signants del Protocol (196 països són parts del Conveni però no tots han signat el Protocol de Kyoto, com els EEUU que és Part del Conveni però no del Protocol).

En el marc de la tercera conferència de les Parts (COP3), el desembre de 1997 es va arribar a un acord que agregava el **Protocol de Kyoto** al Conveni Marc sobre Canvi Climàtic de les Nacions Unides. Aquest acord marca una **fita històrica en ser la primera vegada que els països industrialitzats aproven objectius de reducció jurídicament vinculants: es comprometen a assolir una reducció de gasos amb efecte hivernacle d'un 5,2% per al període 2008-2012 respecte els nivells de l'any 1990**.

L'entrada en vigor del Protocol de Kyoto requeria ratificació de 55 estats que suposessin, com a mínim, el 55% de les emissions dels països industrialitzats als nivells de 1990. Amb la ratificació de Rússia l'octubre de 2004, el Protocol va superar aquesta condició i va entrar en vigor el febrer de 2005.

Els gasos amb efecte d'hivernacle (GEH) recollits al Protocol són 6¹, no obstant, per mesurar l'impacte sobre el canvi climàtic s'ha transformat els gasos amb efecte hivernacle a la unitat de mesura "tona de CO2 equivalent".

¹ Els gasos amb efecte hivernacle recollits al Protocol són diòxid de carboni (CO₂), metà (CH₄), òxid nitrós, (N₂O), els hidrofluorocarburs (HCFC), els perfluorocarburs (PFC) i hexafluorur de sofre (SF₆)

2. Últims esdeveniments: de Bali (COP13, 2007) a Copenhaguen (COP15, 2009)

En cas de no actualitzar-se, el Protocol de Kyoto i els seus corresponents mecanismes deixaran de ser operatius l'any 2012. Per aquest motiu, durant la COP13 celebrat a Bali el 2007, els governs nacionals van decidir treballar en el marc del **Full de Ruta Climàtica de Nacions Unides** que hauria de conduir a un nou acord multilateral per al període posterior a l'any 2012, a ser aprovat a la COP15.

Aquest Full de Ruta incloïa diàlegs multilaterals a la COP14 de Poznan (desembre 2008) i reunions de negociació prèvies de cara a la COP15 de Copenhaguen (desembre 2009), que han estat les següents: Reunions a Bonn (abril, juny i agost 2009), Reunió a Bangkok (set/octubre 2009) i **Reunió a Barcelona (2-6 novembre 2009)**.

L'objectiu d'aquestes reunions prèvies és avançar en les negociacions per tal d'aconseguir el major consens possible i arribar a un text acordat internacionalment en matèria de lluita contra el canvi climàtic que substitueixi els compromisos assumits al Protocol de Kyoto, la validesa dels quals acaba el 2012.

3. Barcelona Climate Change Talks i la COP15 a Copenhaguen. Reptes i negociacions.

L'última de les reunions preparatòries es celebrarà a Barcelona del 2 al 6 de novembre de 2009 - *Barcelona Climate Change Talks* – i acollirà la negociació del text resum de la setena sessió del grup de treball especial sobre la cooperació a llarg termini en el marc de la Convenció (Grup AWG-LCA) i la novena sessió del grup de treball especial sobre els nous compromisos de les parts en el marc del Protocol de Kyoto (Grup AWG-KP).

El grup de treball especial sobre la cooperació a llarg termini en el marc de la Convenció (Grup AWG-LCA) es va constituir després del Pla d'acció de Bali. En el seu marc de negociació es treballa per arribar a un acord a la COP15 a Copenhaguen el desembre del 2009. En el text de la negociació es diferencien diversos blocs: visió compartida, adaptació, mitigació, finançament i transferència de tecnologia.

- *Visió compartida*: treball conjunt de tots els nivells de govern per arribar a un nou tractat global de lluita contra el canvi climàtic.
- *Adaptació*: accions desenvolupades amb l'objectiu de fer front a les repercussions del canvi climàtic sobre la humanitat i els ecosistemes. El canvi climàtic ja és evident en cert grau degut a les emissions de gasos d'efecte hivernacle del passat, i calen accions per adaptar-se a aquests canvis.

Un exemple d'adaptació és la construcció de dipòsits pluvials per reduir els efectes de les pluges torrencials sobre la ciutat.

- *Mitigació:* conjunt de polítiques socials, econòmiques i tecnològiques dirigides a reduir les emissions de gasos d'efecte hivernacle.

Un exemple de mitigació són polítiques a favor de les energies renovables per tal de reduir la dependència dels combustibles fòssils i evitar l'emissió de gasos d'efecte hivernacle a l'atmosfera.

- *Finançament:* ajut financer en la lluita contra el canvi climàtic, per tal de portar a terme les accions per l'adaptació i la mitigació del canvi climàtic.
- *Transferència de tecnologia:* enviar tecnologia eficient i amb baixes emissions de carboni als països en desenvolupament.

El grup de treball especial sobre els nous compromisos de les parts en el marc del Protocol de Kyoto (AWG-KP) es va constituir el desembre del 2005 a la Conferència de Montreal COP11. **El seu objectiu és negociar, dins el marc del Protocol de Kyoto, els compromisos de reducció de gasos amb efecte d'hivernacle dels països industrialitzats més enllà del 2012.**

3.1. Per què és important el COP15²?

Tot i que cada any hi ha reunions formals de les COP i per tant la cimera de Copenhaguen no és la primera ni serà l'última, sí que és especialment important degut als següents aspectes clau:

- La Convenció Marc de les Nacions Unides sobre Canvi Climàtic (UNFCCC) té les seves regles de procediment i els seus òrgans de govern. La Conferència de les Parts o COP és el principal òrgan de govern i es reuneix un cop a l'any. Només en les COP es pot prendre qualsevol decisió al respecte a la Convenció (UNFCCC), excepte la seva modificació o establiment d'un protocol, cosa que necessita, a més a més, la ratificació d'una majoria qualificada dels països membres. Es considera que **el termini mínim entre l'acord d'un nou protocol o la modificació de la UNFCCC és d'uns dos anys** degut als **tràmits burocràtics i la ratificació** de molts països que es requereix.
- El **2012** acaba el primer període de compromís de reducció d'emissions del Protocol de Kyoto, no el Protocol en sí, que conté moltes altres clàusules que seguiran legalment en vigor passada aquesta data.

² Font: *Cambio Climático, el reto de la humanidad*. Dossier La Vanguardia, octubre-desembre 2009.

- Des de l'acord de Kyoto, la comunitat internacional ha apostat per l'estratègia del comerç d'emissions com la manera més eficaç per reduir les emissions.

El **comerç d'emissions** és un mecanisme previst al Protocol de Kyoto que permet el comerç de les quantitats d'emissions assignades, per tal de complir els seus compromisos de reducció. Els països amb més dificultats per assolir els seus objectius de reducció poden comprar drets a altres països que han aconseguit reduir les emissions i disposen d'un excedent de drets.

Segons els més crítics, aquesta estratègia no és més que la manera en què els països rics poden complir els seus compromisos sense haver de reduir les emissions. Tot i així, ha quedat clar que encara que no s'hagin complert tots els objectius previstos, aquesta estratègia sí que ha propiciat fortes inversions tant econòmiques com institucionals, polítiques i socials en un sistema de comerç d'emissions.

La supervivència d'aquests **mercats de carboni**, i per tant tota la inversió realitzada en l'última dècada, es basa en la continuïtat dels compromisos de reducció i la creença que el comerç d'emissions serà una part integral de l'estratègia internacional per combatre el canvi climàtic. Altrament, una discontinuïtat d'aquests compromisos enfonsaria els mercats del carboni, desaprofitant gran part d'allò aconseguit des de Kyoto.

- Amb la reelecció de **George W. Bush** com a president dels Estats Units el 2004 es va materialitzar el seu conegut boicot a la UNFCCC (Conveni Marc). Tenint en compte que els Estats Units genera més d'una cinquena part de les emissions mundials, això significava que fins la propera elecció d'una nova Administració, hi havia poques esperances per un nou acord internacional.

Com que les eleccions nord-americanes es celebraven el novembre de 2008 i el seu nou president jurava el càrrec el gener de 2009, **la primera "data disponible" per aconseguir un acord no serà fins a la COP15 a finals de 2009**, és a dir, fins a la propera Cimera de Copenhaguen d'aquest mes de desembre.

Tenint en compte aquestes premisses, la cimera de **Copenhaguen serà clau per aconseguir un acord important del repte que significa el canvi climàtic, ja que serà la darrera oportunitat per aconseguir un tractat a temps suficient per tal que sigui ratificat per tots els països abans de 2012**, i evitar greus problemes pels mercats d'emissions. Tindrà al seu favor que es celebra en un país europeu especialment sensibilitzat i amb una opinió pública disposada a exigir responsabilitats als seus governants.

3.2. Reptes i negociacions per un acord post-Kyoto³

3.2.1. Establir pel 2020 compromisos concrets i vinculants de % de reducció dels gasos d'efecte hivernacle pels països desenvolupats i l'estabilització d'emissions pels països en desenvolupament.

Negociacions al respecte:

- *Sobre la reducció d'emissions*: percentatges de reducció, quin any utilitzar com a referència, quins gasos incloure donat que s'han descobert nous gasos amb efecte hivernacle i quines equivalències utilitzar entre ells.
- *Sobre la reducció d'emissions derivades de la desforestació i la degradació forestal (REDD en anglès)*: Com evitar la desforestació i assegurar els drets i les necessitats de les poblacions locals i indígenes, en un acord que inclouria pagaments per deixar els boscos en peu. Com assegurar la integritat ambiental de les zones preservades, certificar la permanència dels boscos un cop els països desenvolupats paguin per reduir la desforestació en països en desenvolupament. Com evitar que la desforestació es traslladi en altres àrees.

3.2.2. Establir reduccions d'emissions per TOTS els països (desenvolupats i en desenvolupament), excepte els extremadament pobres, pel 2050.

Això implica que les economies emergents com la Xina o la Índia, també hauran de comprometre's a objectius de reducció d'emissions de gasos d'efecte hivernacle.

3.2.3. Establir objectius parcials (en diferents terminis) i una ruta clara per aconseguir les reduccions acordades.

3.2.4. Assignar recursos als països en desenvolupament per tal de garantir un desenvolupament sostenible: tecnologies eficients amb baixes emissions, i finançament per mitigar emissions i adaptar-se al canvi climàtic.

Negociacions al respecte:

- *Sobre el finançament*: Com finançar l'adaptació dels països en desenvolupament (Fons d'Adaptació) i la transferència de tecnologia per fomentar un desenvolupament sostenible als països pobres. Quants diners, qui i com pagarà, quina institució tindrà la custòdia dels fons i quines regles s'utilitzaran per distribuir-los.

³ Font: *Cambio Climático, el reto de la humanidad*. Dossier La Vanguardia, octubre-desembre 2009.

El principal repte de Copenhaguen és assentar les bases d'un acord per aconseguir una reducció dràstica de les emissions de gasos d'efecte hivernacle a mitjans d'aquest segle, per tots els països, tant els desenvolupats com els països en desenvolupament, cosa que suposa una novetat important respecte acords anteriors.

Encara que els resultats esperats són diferents en funció de les necessitats i situació de cada país, es considera un bon resultat per la Cimera, si s'aconsegueix un acord en els punts descrits. L'acord seria històric si a més a més s'aconsegueix consens en:

- com compensar als països que no han causat el canvi climàtic però que en pateixen les conseqüències, com per exemple els petits països insulars.
- determinar com es reparteixen les emissions de gasos d'efecte hivernacle en un futur: per càpita? segons el PIB? per països?
- si s'estableixen mecanismes pel compliment dels acords. En el Pla d'acció de Bali es van incloure els termes de "mesurable", "comunicable" i "verificable", que s'haurien de traduir en mesures concretes.

El pitjor resultat seria un mal acord que tanqués les portes a futures oportunitats i retardés encara més la urgent cooperació internacional per frenar el canvi climàtic.

3.3. Estat de les negociacions en finalitzar la Cimera del Clima a Bangkok (octubre 2009⁴).

A la Cimera del Clima celebrada a Bangkok, no s'ha arribat a cap avenç en assumptes fonamentals per reduir les emissions de CO₂, ni tampoc la intenció de fixar una nova retallada en l'emissió de gasos per part dels països industrialitzats.

Fins al moment, la UE ha proposat una retallada de fins al 30%, Japó del 25% i els Estats Units del 7 %, propostes que no s'han declarat de forma oficial.

Les nacions en desenvolupament, liderades per la Xina, i les ONG han acusat als Estats Units, la Unió Europea, Japó i Canadà de pretendre "matar" el Protocol de Kyoto i negociar un altre acord, potser menys ambiciós.

El Panell Internacional sobre Canvi Climàtic (IPCC) – òrgan assessor format per un grup intergovernamental d'experts sobre canvi climàtic - ha recomanat que els països rics rebaixin entre un 25 i un 40% les seves emissions per al 2020 en relació a 1990.

Des de 1988, l'IPCC ha examinat investigacions científiques i ha ofert als governs, resums i assessorament sobre els problemes climàtics. Destacar el Quart Informe d'Avaluació de l'IPCC – avalat formalment a la COP13 a Bali (desembre 2007) – que va significar que per primera vegada s'assumís políticament l'evidència científica del canvi climàtic i els seus efectes.

⁴ Font: Notícia 13 d'octubre de 2009 a www.lamalla.cat

4. Posicionament de la UE

L'abril de 1998, la **Comunitat Europea** va signar el Protocol de Kyoto, i posteriorment, el 31 de maig de 2002, va ratificar-lo en nom dels 15 estats membres de la Comunitat, comprometent-se a reduir un 8% el nivell d'emissions de gasos amb efecte d'hivernacle entre els anys 2008 i 2012, segons els gasos emesos l'any base (1990).

Pel compliment dels compromisos de Kyoto, la Unió Europea va desenvolupar el Programa europeu de canvi climàtic i el règim de comerç de drets d'emissió de GEH dins de la UE, que és un dels pilars de l'Estratègia comunitària sobre el canvi climàtic.

Actualment els objectius de la UE pel 2020 són: 20% de reducció de GEH, ús d'un 20% d'energies renovables i un estalvi d'un 20% de l'energia.

El gener de 2009 la Comissió Europea va presentar les seves propostes per un acord internacional de lluita contra el canvi climàtic, que es podria signar a Copenhaguen; els aspectes clau són els següents:

- **Per sota els 2°C d'escalfament global.** La UE tracta d'arribar a un acord que permeti fixar un límit a l'escalfament global ja que hi ha proves científiques demostren que el canvi climàtic suposarà un greu perill si l'escalfament global supera els 2°C per sobre dels nivells mitjans de l'era pre-industrial.
Per mantenir l'augment de les temperatures mitjanes per sota dels 2°C, les emissions globals han d'assolir el seu nivell màxim abans de 2020 i, a partir d'aquí, reduir-se fins arribar el 2050 a un valor inferior al 50% dels nivells de 1990.
- **Reduir emissions.** D'aquí al 2020 els països desenvolupats han de reduir les seves emissions col·lectives en un 30% respecte els nivells de 1990. La UE es compromet pel 2020 a reduir les seves emissions en un 20% respecte el 1990, i a incrementar aquesta reducció fins a un 30% si els altres països desenvolupats assumeixen reduccions semblants. Els països en desenvolupament hauran de limitar, d'aquí al 2020, l'augment de les seves emissions entre un 15 i un 30% per sota dels nivells que derivarien de la no-intervenció.
- **Finançament.** Si es pretén reduir les emissions, és provable que les inversions addicionals mundials netes hagin d'incrementar-se uns 175.000 milions d'euros anuals el 2020, segons estimacions d'experts independents. Aproximadament la meitat d'aquest import haurà de correspondre als països en desenvolupament.
- **Mercat global del carboni.** Amb l'objectiu de mitigar les conseqüències del canvi climàtic i de recollir fons per combatre'l, la UE s'haurà de fixar l'objectiu d'implantar, pel 2015, un sòlid mercat del carboni en la OCDE. Abans de 2020, aquest mercat haurà d'ampliar-se, incloent a les principals economies emergents per crear un mercat global del carboni.

5. Situació a l'Estat Espanyol i Catalunya

La ratificació del Protocol de Kyoto per part d'**Espanya** l'any 2002 va significar assumir el compromís de limitar les emissions a un creixement del 15% respecte de l'any 1990 per al període 2008-2012. L'Estratègia espanyola plantejada és estabilitzar les emissions durant el 2005-2007 i posteriorment fer un esforç addicional i reduir-les durant el període 2008-2012.

5.1. Dificultats en el compliment de Kyoto

Espanya continua sent el país industrialitzat que més s'allunya dels objectius que va assumir al firmar el Protocol de Kyoto. Tot i les reduccions puntuals dels anys 1993 i 2006, les emissions no han deixat de créixer, de manera que en els últims 20 anys les emissions de gasos d'efecte hivernacle s'han incrementat en un 53,5%, molt per sobre del compromís del 15%.

Vistes les dificultats per arribar a aquesta referència, Espanya va acordar amb la UE un pla (**Pla Nacional d'Assignacions**) per complir el compromís del Protocol de Kyoto basat en un **increment d'un 37% de les emissions sobre l'any base**, que correspon als percentatges següents:

- 15% d'increment d'emissions gratuït segons el compromís del Protocol de Kyoto
- 2% a compensar per creixement d'embornals (boscors, principalment)
- 20% de drets d'emissió que Espanya comprarà per compensar l'excés d'emissions difuses de tot l'Estat mitjançant els mecanismes de flexibilitat del Protocol de Kyoto.

Els últims informes presentats a la Convenció Catalana del Canvi Climàtic⁵ (setembre 2008) i les projeccions de l'Oficina Espanyola de Canvi Climàtic situen l'increment, sense mesures addicionals sobre les emissions, en un 50% respecte a l'any base repartit de la següent manera:

- Emissions provinents de sectors sotmesos a la Directiva⁶: Increment del 37% respecte a l'any base. Es preveu que tinguin en el conjunt de totes les instal·lacions afectades un dèficit de drets d'emissió de 26,04 Mt/any (milions de tones de CO₂ equivalent de mitjana anual). Caldrà que les empreses afectades estableixin mesures addicionals per reduir les seves emissions o que comprin per compensar-les dins el mercat de drets d'emissió.

⁵ Font: *Pla marc de mitigació del canvi climàtic a Catalunya 2008-2012*. Convenció Catalana del Canvi Climàtic, setembre 2008.

⁶ La Directiva 2003/87/CE, per la qual s'estableix un règim per al comerç de drets d'emissió de gasos amb efecte d'hivernacle inclou el sector energètic (combustió, refinaria, coqueria, generació elèctrica) i industrial (ciment, siderúrgia, ceràmica, vidre i paper).

- Emissions difuses⁷: Increment del 65% respecte a l'any base. L'Estat espanyol vol reduir el creixement de les emissions dels sectors difusos al 37%.

A nivell català, el setembre de 2008 el Govern de la Generalitat va aprovar el **Pla marc d'acció per la mitigació del canvi climàtic a Catalunya 2008-2012**, per al compliment del Protocol de Kyoto. L'objectiu del Pla és contribuir en la part proporcional al compliment del compromís a l'Estat espanyol, però a la vegada està preparat per incorporar els acords que s'estan negociant a Europa per a la reducció dels gasos amb efecte d'hivernacle per al període 2013-2020.

Catalunya té un gran espai competencial per mitigar les emissions de gasos d'efecte hivernacle en els sectors difusos. Prenent com a referència el Pla Nacional d'assignació aprovat per la UE, **s'ha marcat l'objectiu de no superar les emissions dels sectors difusos el 37% d'increment respecte l'any base**. En valors absoluts, aquesta xifra s'estima en 36,55 Mt/any (milions de tones de CO2 equivalent de mitjana anual).

Les darreres dades dels inventaris oficials disponibles de l'any 2005 mostren que les emissions dels sectors difusos a Catalunya van ser de 39,19 Mt (milions de tones de CO2 equivalent) superant també els compromisos assolits tot i els esforços.

El Pla marc d'acció per la mitigació del canvi climàtic quantifica els esforços a fer per cada sector i identifica les accions que cal dur a terme per a la mitigació de les seves emissions. El desplegament d'aquest Pla es durà a terme a través de dos programes d'actuacions específiques per als períodes 2009-2010 i 2011-2012 que inclouen:

- Mesures centrades en sectors difusos.
- Accions destinades a millorar el mix energètic per tal de reduir la dependència dels combustibles fòssils
- Accions destinades a la millora de l'eficiència i l'estalvi energètic
- Accions orientades a millorar la reducció d'emissions de les indústries incloses a la Directiva del comerç d'emissions

Alguns exemples d'aquestes mesures són accions per fomentar la mobilitat sostenible i el transport públic, eficiència energètica en la construcció i ús d'habitatges (equips eficients de clima, enllumenat, etc.), suport i ajut a la millora dels processos productius de les instal·lacions cobertes per la Directiva de comerç de drets d'emissió, aprofitament energètic dels residus de biomassa agrícola, ambientalització de la contractació pública, accions de sensibilització i educació ambiental, etc.

⁷ Es consideren emissions difuses les no cobertes per la Directiva de comerç de drets d'emissions. Corresponen al transport, l'agricultura, el sector domèstic, de serveis i la indústria no inclosa en la Directiva, els residus i els dissolvents.

6. El rol dels governs locals en la lluita contra el canvi climàtic: part real del problema i de la solució⁸.

Actualment convergeixen dues forces potents i històriques que vinculen ciutats i canvi climàtic. En primer lloc, la urbanització de la població mundial: avui, les ciutats alberguen al 50% de la població mundial. Pel 2050, es preveu que 2/3 de la humanitat visquin en ciutats. En segon lloc, aquestes àrees urbanes generen al voltant de 2/3 parts del total d'emissions de CO₂, amb una tendència que va en augment.

La creixent urbanització de la població mundial fa que les ciutats i els centres urbans siguin particularment vulnerables a l'efecte del canvi climàtic, especialment les ciutats que creixen amb major rapidesa en zones costaneres o en països en vies de desenvolupament. La inclusió i el reconeixement d'experiències locals en les solucions globals i els tractats multilaterals ambientals podrien contribuir a arribar a una millor comprensió de les capacitats i necessitats a escala local, regional i nacional.

Ara per ara, el canvi climàtic és un problema tant local com global, i exigeix solucions i actuacions a qualsevol escala governamental. En definitiva, **les ciutats i els governs locals, són una part real del problema i de la solució de la qüestió climàtica.**

Tot i que el problema del canvi climàtic no es pot entendre si no és des d'una perspectiva global, les polítiques de lluita contra aquest, la seva mitigació i els processos d'adaptació, s'han de desenvolupar a escala local i regional per tal de ser veritablement efectives.

6.1. Per què són importants les negociacions que porta a terme Nacions Unides per a les ciutats i els governs locals de tot el món?

Actualment ni la Convenció Marc de les Nacions Unides sobre el Canvi Climàtic de 1992 ni el Protocol de Kyoto preveuen una estreta vinculació entre els nivells local, regional i nacional. Així doncs, ara que els Estats estan immersos en un nou procés multilateral de negociacions sobre el clima, les ciutats i els governs locals gaudeixen d'una oportunitat única per a aportar i informar als responsables de la presa de decisions polítiques globals sobre les experiències de les ciutats. Les ciutats i els governs locals han d'ajudar a garantir que:

- a. els estats pactin objectius de reducció ambiciosos, així com una estratègia exhaustiva, a fi d'escometre el canvi climàtic globalment;

⁸ Font: adaptat de la intervenció Imma Mayol a *Copenhaguen Local Government Climate Change Leadership Summits*, Copenhaguen juny 2009.

- b. però que alhora s'abordin efectivament les necessitats de les ciutats i els governs locals de manera que aquests puguin complir plenament les tasques que els siguin assignades.

En una mostra sense precedents d'unitat en el propòsit, les principals associacions de governs locals del món, en representació de ciutats de tot el planeta, inspirades en el *Full de ruta Climàtica de Nacions Unides*, han coordinat els seus esforços i treballen en el marc d'un **Full de Ruta Climàtica dels Governos Locals** amb l'objectiu de treballar en pro d'un règim ferm i exhaustiu per a lluitar contra el canvi climàtic en el període posterior a l'any 2012, així com per a cridar l'atenció sobre el paper cabdal i l'interès de les ciutats i els governs locals en la protecció del clima.

Els socis internacionals del Full de ruta Climàtica dels Governos Locals són: ICLEI-Governos Locals per la Sostenibilitat, Ciutats i Governos Locals Units (UCLG), Metropolis, el C40 (Grup de les Grans Ciutats pel clima) i el Consell Mundial d'Alcaldes pel canvi Climàtic (WMCCC). Aquestes organitzacions col·laboren en el procés juntament amb les seves associacions, xarxes i socis a escala nacional i local. A Europa són Eurociutats, Energie-Cités i CEMR, entre d'altres.

Els governs locals, en el marc del full de ruta Climàtica dels Governos Locals, s'uneixen per sol·licitar que les negociacions incloguin en els textos de negociació les següents idees⁹:

- **Visió Compartida**

- Es reconegui el paper que juguen tots els nivells de govern en la planificació i implementació d'estratègies de lluita contra el canvi climàtic. En particular, que es reconegui el rol imprescindible dels governs locals en la prevenció, mitigació i adaptació al canvi climàtic.
- S'apliqui el principi de subsidiarietat i s'augmentin els recursos als governs locals.
- Es desenvolupin mecanismes de coordinació entre diferents esferes de govern.

- **Mitigació**

- Es considerin els governs locals com a socis dels governs nacionals en la planificació, implementació i supervisió de les Accions de Mitigació Apropiadades a l'àmbit Nacional (NAMAs en anglès).

Per exemple, que els plans nacionals de mitigació incloguin obligacions i recursos específics per les ciutats i s'assignin quotes d'emissió a les ciutats segons les seves característiques.

⁹ Font: Adaptat de la Declaració: *Llamamiento de los gobiernos locales y regionales a las partes en Copenhague*, juny 2009.

- Es posin en marxa mecanismes de coordinació que fomentin una mobilitat eficient.
- Es pugui participar, des dels governs locals, en les Avaluacions de les Necessitats Tecnològiques (ENT).

- **Adaptació**

- S'enforteixin les capacitats locals per contribuir al desenvolupament dels programes nacionals d'adaptació (PNA).

Per exemple: suport tècnic i econòmic en l'establiment de plans locals d'adaptació al canvi climàtic.

- S'integri els governs locals en el desenvolupament de plans de resposta per emergències o catàstrofes.
- S'apliquin mesures per reduir la vulnerabilitat de les ciutats.

- **Finançament de la Tecnologia**

- Es pugui accedir directament als mecanismes de finançament i es faciliti l'accés a les millors tecnologies disponibles.

Per exemple, que es promogui la transferència de tecnologia a petita escala (adaptada a entorns urbans, com l'energia fotovoltaica/eòlica per l'àmbit urbà)

- **Mecanismes Flexibles**

- Es revisin els Mecanismes flexibles (Mercat d'emissions, Mecanismes de desenvolupament net, Implementació conjunta) per permetre un millor accés de les ciutats als Fons d'Adaptació, als Fons Tecnològics i altres opcions de finançament.

Per exemple, que es consideri la cooperació ciutat-ciutat en matèria de Transferència tecnològica i en els Mecanismes flexibles. Que es creïn línies de finançament específiques per ciutats (àmbit de la mobilitat, gestió de residus, etc).

7. Contribució de la ciutat de Barcelona a l'organització i difusió de la per-cimera del Nations Unides sobre el clima.

7.1. Informació sobre la reunió de Barcelona

BARCELONA CLIMATE CHANGE TALKS

Data: del 2 al 6 de novembre

Lloc: Recinte de la Fira Gran Via, c/ Foc 47

Hi participaran 3 grups d'interès en diferents formats:

- Els delegats dels països (parts), que duran a terme les negociacions privades entre els estats (pavelló 8).
- Els observadors internacionals acreditats per la Secretaria de les Nacions Unides pel Canvi Climàtic, que participaran en diverses taules rodones, xerrades, tallers, etc., per debatre diverses qüestions vinculades al canvi climàtic (pavelló 2).
- La societat civil i els agents socials organitzaran activitats paral·leles a l'entorn de la Conferència (diversos punts de la ciutat).

7.2. Suport de l'Ajuntament de Barcelona

- Suport logístic
- Estratègia comunicativa
 - comunicació a la societat de tota la informació i resultats de la reunió.
 - divulgació sobre la temàtica del canvi climàtic.
 - posada en funcionament de la pàgina web conjunta amb el Ministerio de Medio Ambiente i la Generalitat de Catalunya <http://www.bcnclimatechange.org/>
- Facilitador de les iniciatives de la societat civil - promoció de la participació de les entitats no acreditades

7.3. Actes paral·lels oficials: observadors internacionals acreditats

S'organitzaran més de 50 actes paral·lels de caràcter oficial, consultables a la pàgina web de les Nacions Unides (<http://unfccc.int>). Alguns exemples són:

- *Mobilitat sostenible*, acte conjunt del Ministerio de Medio Ambiente, la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de Barcelona, 03 de Novembre, de 11:00 a 12:30h.
- *L'ecouniversitat*, Fundació Universitat oberta de Catalunya, 03 de Novembre, de 18:00 a 19:30h

- *La construcció d'una nova governança que permeti afrontar el canvi climàtic*, Fòrum UBUNTU, 03 de Novembre, de 19:45 a 21:15h.
- *El Full de Ruta Climàtica dels Governos Locals*, ICLEI, 04 de Novembre, de 18:00 a 19:30h.

El pacte d'alcaldes i el seu avanç a la província de Barcelona, Diputació de Barcelona, 04 de Novembre, de 19:45 a 21:15h

7.4. Actes i trobades no-oficials: societat civil i agents socials

També s'organitzaran actes de caràcter no oficial, dins i fora de Barcelona, que també són consultables a través de la pàgina web creada en motiu de la reunió de Barcelona.

<http://www.bcnclimatechange.org/>

7.5. Actes amb presència institucional

- *Sessió inaugural*, 2 de novembre, 10h.
- *Recepció*, Sala Oval, 2 de novembre, 20h.
- *Recepció oficial delegats al MNAC*, 2 de novembre, 20h.
- *Recepció ONGs*, Annex Plau Sant Jordi, 2 de novembre, 22h.
- *Proposta món sindical. Presentació del seu manifest sobre la "Transició Justa"*, ubicació a confirmar, 3 de novembre, 10h.
- *Sessió de cloenda Yvo de Boer, Alcalde de Barcelona i Conseller del DMAH*, ubicació i data/hora a confirmar